

Kvalitetsredovisning - Stella Nova Förskola AB 2009

Förskolechef: Nevelle Harper

Datum: 2010-01-30

Förskolans adress: Rissneleden 25, BV, 174 53 Sundbyberg

Telefon: 08-628 2202

E-post: stellanova.pre-school@telia.com

Innehållsförteckning	1
Kort presentation och grundfakta.....	2
Principer	3-4
Värden	5-6
Personal, barn.....	7
Organisation, sammanfattning av verksamhetsåret	8
Kompetensutveckling, delaktighet, speciella rättigheter.....	9
Barns inflytande.....	10
Rutiner och underlag för kvalitetsarbetet.....	11
Utvecklingsområden 2010	12
Likabehandlingsplanen.....	se separat bilaga

Kort presentation

Stella Nova Förskola AB ligger på bottenvåningen i ett trevåningshus på Rissneleden i Hallonbergen och årsgrupperna ligger på en lång rad efter varandra. I mitten finns köket som ett hjärta mellan de yngre och de äldre barnen. För närvarande finns det över hundra barn fördelade på fem åldershomogena grupper. På framsidan finns en gård som sträcker sig utefter hela förskolan uppdelad av en grind mellan de yngre och äldre barnen. Området kring förskolan är bilfritt med tillgång till flera lekparkar och grönområden som förskolan regelbundet utnyttjar.

Stella Nova Förskola AB bildades den 14 januari 1993 och startade sin verksamhet den 1 september samma år. Idag är företaget medlem i följande organisationer: Vänner till Reggio Children, Svenskt Näringsliv, Friskoleförbundet, Stockholms Handelskammare och Reggio Emilia Institutet vid Stockholms universitet. Förskolans pedagogiska inriktning är baserad på tankar och idéer från staden Reggio Emilia i Italien.

Styrelsen består av tre personer: Nevelle Harper, Anitha Gunnarson och Jenny Chen.

Grundfakta

Reggio Emilias förhållningssätt är en inspirationskälla i det dagliga arbetet med barnen. Ett förhållningssätt som ser barnet som kompetent och som tillvaratar barnets möjligheter att utvecklas. Lokalerna är utformade efter barnens olika åldrar och behov. Det innebär att barngrupperna samt pedagogerna varje år flyttar ett steg för att rätt utnyttja den tillrättalagda miljön och materialet. Förskolan ska vara en spännande mötesplats där vi arbetar med att ge barnen självkänsla, fånga deras nyfikenhet, utveckla deras intressen och ha roligt tillsammans i en stimulerande miljö

Stella Novas arbete bygger på de utarbetade principerna:

Öppenhet

Öppenhet i varje del av Stella Novas verksamhet är en nödvändig förutsättning för en delaktighet som omfattar alla aktörer. Atmosfären präglas av ett positivt bemötande där nya idéer och impulser välkomnas. Öppna ytor och genomskinlighet kännetecknar hela förskolan. All verksamhet och möten är öppna för alla intresserade familjer och anhöriga.

Delaktighet

Stella Nova ser delaktighet som ett grundbegrepp. Pedagoger och familjer behöver varandras kunskaper och kompetenser, historia och framtid. Familjerna är en del av förskolan och deras delaktighet börjar redan innan barnet har börjat. I och med att föräldrarna får veta att de fått en plats på förskolan börjar en relation som varar i flera år framåt. Förskolan skall även vara en plats för hela familjen - även syskon, släktingar och vänner skall känna tillhörighet och uppleva att de har sin del i förskolans identitet. Föräldrarna delger familjens och barnets historia och får samtidigt ta del av förskolans historia. Det måste också på ett tidigt stadium föras diskussioner med föräldrarna om vad en förskola är för något - deras bild och pedagogernas bild måste få möjlighet att mötas.

Det innebär aktiv medverkan och medansvar för alla familjer. Barn, föräldrar och personal har egna rättigheter - en av familjernas rättigheter är att delta i alla delar av barnens inlärningsprocesser. Delaktighet är också det verktyg förskolan kan använda i arbetet att säkra allas rättigheter och omfattar alla delar av verksamheten. Familjer har rätt att delta i personalens planeringar, fortbildningsträffar, barnens projektarbeten, dokumentation av barnens inläring och studiebesök. Ett välfungerande förskoleråd som är öppet för alla familjers medverkan har länge haft en central roll i utformningen av verksamheten. Större pedagogiska frågor likväl som informationsmässiga behandlas av representanterna vid regelbundna träffar.

För Stella Nova är förskolan bland annat är en plats för utveckling, lärande och forskning. Den bygger på olika kulturer och demokratiska samtal. Det är också en plats för ett aktivt lyssnande som välkomnar allas olikheter. Detta gäller inte enbart barnen, utan även föräldrar och personal. Alla växer och utvecklas genom lyssnande och dialog. Förskolan ska bjuda på möjligheter som inte alltid kan ges i hemmet. Det kan ses som en väv, där alla gemensamt bidrar med olika trådar för att ge barnen optimala möjligheter att utvecklas i den takt och på det sätt som de själva finner naturligt.

Det är familjernas rättighet att ha möjlighet att lära känna varandra. Att utbyta tankar och idéer med andra ger även en större insikt i den egna situationen. Eftersom deras barn är i samma ålder är det en fördel för föräldrarna är tillhöra samma grupp under flera år - många fortsätter detta samarbete sedan genom sina val av skola. Vi vill skapa en förskola som fungerar för alla familjer, där en inbjudande atmosfär välkomnar hela familjen.

Mångfald och pluralitet

Det innebär förskolans dagliga strävan att belysa allas inneboende olikheter på alla plan. Att varje människa är unik och har rätt att bli respekterad för den hon är. Alla olika honnörsord måste ha en innebörd för var och en. De förvandlas till tomma fraser om inte pedagogerna själva tror på ordens betydelse. En anledning till att förskolorna i Reggio Emilia har lyckats åstadkomma så mycket beror på att arbetslagen delar samma uppfattning om barnsyn och andra viktiga principer.

Alla behöver bearbeta sin uppfattning om mångfald. Ofta när ordet nämns är det endast i samband med en persons etniska ursprung eller landstillhörighet. I stället bör pedagogerna belysa det dagliga arbetet med varje människas inneboende olikheter. Att ett barn härstammar från Bosnien eller Kina är en liten del av begreppet mångfald och oavsett vad pedagogerna gör kommer barnen själva att uppmärksamma detta ett naturligt sätt. Pedagoger ska i stället koncentrera sig på det unika hos just det barnet. Olikheter berikar vardagen för alla och därmed är alla nödvändiga för delaktighetsprocessen. I den flerkulturella personalen har förskolan en betydelsefull tillgång och eftersom de flesta familjerna har olika språk, kulturer och livserfarenheter läggs det därför stor vikt vid att bemöta alla på ett bra sätt. Stella Novas interkulturella förhållningssätt överensstämmer helt med läroplanens värdegrund.

Forskning

På grund av att allt som sker i förskolan är lämplig för ytterligare undersökning och fördjupning ska förskolan ha en verkstadsliknande karaktär där alla beståndsdelar och ämnen betraktas som forskningsbara. 'Undersökning', 'granskning', 'studier' och 'fördjupning' är termer som ska karakterisera skolan.

Kommunikation

Miljön, verksamheten och organisationen ska ge upphov till spännande möten med samtal som är roliga, intressanta samt utvecklande mellan barn, familjer och pedagoger. Det finns inga låsta föreställningar om hur kommunikation ska gå till utan Stella Nova ser möjligheterna till kommunikation i allt barn och vuxna gör.

Förändring

Utan att rubba på den viktiga kontinuiteten barn är beroende av ska en förskola vara i ett tillstånd av ständig förändring och förnyelse. Detta ska speglas båda i miljön och förändringsbenägenheten hos vuxna. Föränderliga barn behöver omges av föränderliga vuxna.

Stella Novas värden:

Subjektivitet

Genom att lyssna aktivt tas barnens tankar och idéer tillvara. På så sätt ges barnen möjlighet att påverka sin egen vardag och vad de vill göra. Pedagogerna ska uppmuntra barnen och ge dem möjlighet att prova sina idéer, hypoteser och teorier genom att ge tid, material och utmaningar i det de håller på med. Vuxna ska sträva efter att vara medforskande pedagoger som uppmuntrar barnen att ta hjälp av varandra genom ömsesidigt lärande.

Demokrati

Stella Novas demokratiska arbetsätt bygger på att alla familjer, personal och barn har möjlighet att påverka det som sker i förskolan. Förskolerådet, gruppträffar och familjernas kulturella aktiviteter är en grundsten i tänkandet där barnen fostras till demokratiska medborgare.

Ansvar

Pedagogerna lyssnar och stödjer barnen för att ge dem möjlighet att ta eget ansvar i vardagen, för sig själva samt sina handlingar. Det innebär också att ta ansvar för den gemensamma närmiljön på förskolan, att hålla ordning, vara rädd om inventarierna och att låta miljön förbli estetiskt tilltalande och inbjudande. Det är viktigt att det är ett gemensamt ansvar för barn och vuxna tillsammans. Den pedagogiska miljön där barnen ges möjlighet att ta ett eget ansvar ska utvecklas ytterligare.

Respekt

Barn och vuxna ska se varandra som resurser. Det förutsätter att båda parter lyssnar på varandra och är närvarande och stödjande i samtalen. Det innebär också att det finns ett medvetet och reflekterande arbetssätt, både i förhållande till barnen och hur vuxna agerar och talar. Det är viktigt att kunna ge och ta emot hjälp från varandra. Förskolan ska sträva mot att lyfta fram kollegors, barns och familjernas positiva sidor. Miljön och aktiviteterna för barnen ska ge barnen goda möten där varje barns åsikter, tankar, önskemål och synpunkter bemöts med respekt.

Kunskap

Närvarande vuxna ser och lyssnar uppmärksamt och nyfiket. Barnens idéer och tankar tas på allvar. Genom observationer och pedagogisk dokumentation reflekterar Stella Nova över det vuxna ser och hör att barnen är intresserade av. Utifrån detta planeras verksamheten och det lärandet som pågår. Förändringar i miljön görs även utifrån det barnen är intresserade av. Många olika mötesplatser har skapats där barn vuxna kan lära av varandra. Det finns en

medvetenhet om synen på pojkar och flickor, deras olika aktiviteter och hur ett könsöverskridande förhållningsätt till barnens aktiviteter och samtal ska uppmuntras. Barnen uppmuntras att hjälpa varandra, kunna ta emot hjälp och lära av varandra.

Lärande

Barnens hundra språk är de viktigaste redskapen och därför ska alla barn kunna förstå och uttrycka sig på ett tolkningsbart sätt för att kunna förmedla vad de tänker, tycker, upplever och känner. Det är varje medarbetares ansvar att använda ett tydligt, varierat språk samt väcka intresse för det skrivna ordet. De flerspråkiga pedagogerna ska använda sin språkkompetens på ett naturligt sätt i verksamheten där det svenska språket utgör den gemensamma nämnaren..

Eftersom flertalet av barnen talar andra modersmål än det svenska behöver pedagogerna analysera och dokumenterar barns språk för att kartlägga vilka utmaningar de behöver. I varje årsgrupps miljö synliggörs tecken och symboler i olika sammanhang i form av affischer, bilder, siffror, bokstäver, pussel och spel. Med detta sätt vill Stella Nova att barnen upptäcker och utvecklar sin förmåga att förstå språk och matematiska begrepp. Arbetet sker oftast i mindre grupper utifrån barnens språkutvecklingsnivå för att ge barnen mer talutrymme. Ett mycket omfattande bibliotek samt bildarkiv finns tillgängligt för barnen. Eftersom alla aktiviteter och situationer innehåller språklig övning har miljöerna utvecklats för att uppmuntra barnens hundra språk.

Pedagogerna ska lägga grunden till och utveckla intresset för matematik och teknik för alla barn samt medvetet använder sig av matematiska och naturvetenskapliga begrepp i vardagen. Det ska finnas möjlighet till experimenterande och reflektion. Barns intresse och förståelse växer ur situationer där det matematiska ingår i kommunikationen. Barns nyfikenhet, fantasi och förmåga till problemlösning i matematik skall tas till vara.

Olikhet Olikheter ses som en möjlighet att ge subjektivitet åt varje människa. Arbetet med identitets- och interkulturalitetsprojekten har varit en tillgång och ett sätt att beskriva andras identitet.

Att vårda miljön. Respekten och ansvaret om miljön och dess kretslopp är viktigt. Regelbundet erbjuder vi möjlighet att vistas i skog och natur. Alla barn har en inneboende respekt för och är rädda om växter och djur. Varje barn har rätt att kontinuerligt utmanas i en pedagogisk miljö som stimulerar och inspirerar till möjligheten att i leken konstruera med ett variationsrikt utbud av material och redskap. I naturen tillsammans med vuxna får barnen möjlighet att upptäcka, förundras och nyfiket utveckla språk samt begrepp om naturen.

Genom att skapa tillfällen där vuxna kan visa tillit till barnens och familjernas kompetens kan förskolan belysa andras pålitlighet. **Solidaritet** är att känna in hur andra upplever sin situation. Utan empati kan inte vänskap existera och därmed reduceras hjälpsamhet och samarbete till enkelt bistånd. Förskolan har en förpliktelse att alla genom dessa värden känner en grundläggande trygghet oavsett grupptillhörighet. **Lekfullhet, glädje, humor, skratt och värme** är också nödvändiga ingredienser att göra förskolan levande.

Jämställdhet mellan könen Stella Nova arbetar på ett integrerat sätt där vuxna ifrågasätter sina uppfattningar och förutfattade meningar så att inte barn tvingas in i ett förutbestämt könsmönster. Vuxna för regelbundna diskussioner med barnen om sina önskemål. Pedagogerna arbetar med ambitionen att alla barn skall utveckla en positiv uppfattning om sig själva som lärande och skapande individer. Flickor och pojkar skall ha samma möjligheter att pröva och utveckla sina förmågor samt intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller.

Personaltäthet, barngruppernas sammansättning och antal barn

Förskollärare	Läraryt utbildning	Barn- och fritidsledare	Annan utbildning	Saknar utbildning
6	2	6	6	0

I varje grupp finns fyra heltidsanställda vuxna. Utöver detta finns timanställda assistenter för hela förskolan som motsvarar en heltidstjänst.

Antal årsarbetare för personal som inte arbetar i barngrupp: Förskolechef	Kokerska	Städerska
1,00	0,87	0,60

Årsgrupp	Åldersfördelning	Antal pojkar	Antal flickor	Antal barn (december)
Ettårsgruppen	1.0 - 1.11	7	7	14
Ett-tvåårsgruppen	2.0 - 2.11	11	13	22
Två-treårsgruppen	3.0 - 3.11	18	5	23
Tre-fyraårsgruppen	4.0 - 4.11	10	16	26
Fyra-femårsgruppen	5.0 - 5.11	11	13	24
Fem-sexårsgruppen	6.0 - 6.7	12	11	23 (juni)

Under året är Stella Novas sammanlagda barnantal flexibelt och varierar från månad till månad beroende på efterfrågan och behov.

Att barnen är uppdelade i sina respektive åldersgrupper möjliggör en genomtänkt miljö i varje årsgrupp. Det innebär att i planering av miljön behöver hänsyn endast tas till en åldersgrupp. Diskussioner kan föra om vad denna åldersgrupp har för miljömässiga behov för sin utveckling.

Personaltäthet summa årsarbetare i barngrupp	Genomsnittet antal barn under året	Antal barn per vuxen under året

21	108	5,14
----	-----	------

Andelen barn med annat modersmål i hemmen än svenska uppgår till 88 %

Organisation och resurser.

Åldersindelade grupper innebär en anpassning till barnens utvecklingsnivå och möjliggör för pedagoger att följa med under en femårsperiod.

Prioritering av resursandning sker utifrån familjernas och barnens behov.

Arbetet koncentreras till arbetslagen och mindre grupper som innebär ett mera effektivt resursutnyttjande.

Ett kalendarium där möten i varje årsgrupp planeras långt i förväg innebär struktur samt ger alla möjlighet att delta. Detta kompletteras med dagordningar till alla träffar.

Stella Nova anser det mycket viktigt med en så stor spridning som möjligt av all förskolans information. Den skickas både med e-post till familjer samt personal och utdelas i pappersform.

Sammanfattning av verksamhetsåret:

Projektarbetet 'Barnens relation till naturen' har pågått i alla årsgrupper.

Rutiner kring den viktiga introduktionsprocessen för nya familjer har förfinats.

Under verksamhetsåret har förskolan utvecklat arbetet med de återkommande teman identitet, årstider och traditioner samt de yngsta barnens första möten med material och upplevelser. Viktiga värden som lärande, vänskap och nyfikenhet figurerar i barnens arbeten.

Interkulturalitetsprojektet i samarbete med förskolor i Reggio Emilia och Rosengård började i augusti. De mer detaljerade fallstudierna kan ses som en fortsättning av det tidigare arbetet med identitet i alla årsgrupper.

I slutet på maj ägde det årliga veckoläget på Björkögården rum. Detta är ett viktigt inslag i arbetet med att stärka barnens självständighet, identitet och självkänsla.

Den pedagogiska dokumentationen har utvecklats ytterligare under året och blivit ett viktigt verktyg för reflektion där arbetet med barnen utvärderas.

De regelbundna studiebesöken har inneburit värdefulla tillfällen där barnen har arbetat med bokstäver och siffror samt sina dansuppträdanden. Välkommandet och rundvandringar möjliggör för barnen att visa öppenhet, gästvänlighet och stolthet över sin skola. Stundtals har

detta utmynnat i mindre projektarbeten. Dessa impulser utifrån utgör en kontinuerlig kompetensutveckling där verksamheten granskas av andra som bidrar med värdefulla synpunkter utifrån. Under 2009 ägde totalt 63 studiebesök med 754 deltagare rum.

Till alla årsgrupper har det investerats i ljudabsorberande bord som innebär en betydande miljöförbättring för barn och vuxna.

Stella Nova har vid ett flertal tillfällen under året hållit föreläsningar om arbetssättet för andra skolor och institutioner i Sverige, Norge och Nederländerna.

Kompetensutveckling:

Under läsåret har personalen regelbundet varit på externa föreläsningar på kvällstid samt en-till tvådagarskurser, flera av dessa ordnade av Reggio Emilia Institutet. Alla vuxna har regelbundet deltagit i föreläsningar om förhållningssätt, pedagogisk dokumentation och skapande verksamhet. Två personer har varit på en studievecka i Reggio Emilia. Flera pedagoger har hållit egna föreläsningar för Reggio Emilia Institutets räkning i Stockholm och på förskolor i Norge. Det har skett en fortsatt komplettering av det redan omfattande fackbiblioteket. I april ägde den årliga brandövningen rum.

Sammanfattning:

- Årlig studievecka i Reggio Emilia
- Kurser i Reggio Emilia Institutets regi
- Övriga föreläsningar
- Veckolånga personalutbyten med vänförskolor i Nederländerna
- Stella Novas egna föreläsningar i Sverige, Norge och Nederländerna.
- Komplettering av facklitteratur och tidskrifter till personalens bibliotek
- Studiebesök på andra förskolor i Sverige och övriga Europa
- Aktuella artiklar har distribuerats till personalen

Familjedeltaktighet

Förskolans principer och värden ska vara synliga i allt som sker och framförallt i mötet med familjerna. Stella Nova ser sina familjer som kompetenta och det ska avspeglas i allt, från det första mötet och framåt. Alla familjer får ett hembesök av förskolechefen som inledning till familjens introduktion. Lyhördhet och öppenhet är viktiga ledord. Den kompetenta familjen ska möta en tidsenlig och generös skola som ger av sin tid, en skola som lyssnar uppmärksamt och med omtanke, en medmänsklig skola som inte söker brister och problem, en skola som inte försöker "rätta till".

Barn med speciella rättigheter

Under året har flera barn med speciella rättigheter börjat på Stella Nova, framför allt barn till nyinflyttade familjer med andra modersmål än svenska. Språkutveckling är viktig för alla Stella

Novas barn och därför har det funnits ett medvete arbete för att ge alla de bästa förutsättningarna att utveckla ett rikt språk. Vårt förhållningssätt och organisationen av den pedagogiska miljön tillåter olikhet hos barn och vår uppgift är att skapa sammanhang där alla barn kan utvecklas och finna glädje. Täta kontakter och regelbundna samtal med familjer sker där nuläget och åtgärder går igenom. Vissa kontakter och samarbete med habiliteringsinstanser har ägt rum för att ge stöd till enskilda barn.

Inflytande för barn

Barns **inflytande** är vuxnas ansvar att tillgodose vilket kräver ett aktivt förhållningssätt som grundas i synen på det kompetenta barnet. Detta arbete som inleds i ettårsgruppen resulterar i att barnen känner till sina rättigheter och tidigt kan ställa krav. De **åsikter** barnen ger uttryck för under dagen tas till vara av vuxna genom gemensamma diskussioner på morgonmöten, samlingar och/eller i konkret handling.

Barnen påverkar arbetets inriktning. I val av projekt där barn och vuxna samspekar väger barnens intressen tyngre. Tvååringars lek om bussresor ledde till ett projekt där barn och pedagoger åkte buss till bestämda resmål i närmiljön. Ett nyväckt intresse hos barnen får respons av vuxna. En femåringar intresse för orientalisk dans medförde att en stor grupp barn arbetade med ett dansprojekt i ett år.

Miljöns utformning och funktion. Barnens idéer och önskemål och hur de kan använda miljön tas på allvar. Barn ser ofta miljölösningar som är svåra för vuxna att upptäcka. En grupp fyra-femåringar gjorde om ett större rum till konsertrum med scen, mörkläggningsgardiner och rökmaskin. Genom åren har efterföljande grupper vidareutvecklat miljön genom att kräva ljudänläggning, loge, ljussättning och scenkläder.

Barnen har inflytande över **matsedelns utformning** och Stella Nova är lyhörd för barnens förslag. Olika sorters ris, couscous, kebabspett och fiskburgare har tillkommit på matsedeln efter barnens förslag.

Egna val. Barnen har inflytande över var de vill spendera sin dag tack vare förskolans öppenhet. Deras självklara rättighet är att på samma sätt som vuxna välja vilka de vill sitta tillsammans med under all måltider och vilka aktiviteter de vill vara delaktiga i. Inflytande handlar inte om att välja mellan två förslag från vuxna utan att tänka själv och utifrån det göra egna val.

Material. Inköp av leksaker och spel följer ofta barnens intresseområden. Intresset för medeltidsborgar och riddare innebär att material för fortsatt stimulans inhandlas till förskolan. Barnens lek med att köpa och sälja bidrog till att riktiga affärer med varor av trä införskaffades till de tre äldsta åldersgrupper.

Barnen påverkar innehållet i dokumentationen, både i de personliga 'Barnets bok', i projektarbetet och även i den gemensamma dokumentationen. Barnen deltar i

dokumentationsarbetet genom att korrekturläsa det de har berättat samt kommenterar layouten. Barnen kräver att pedagoger antecknar deras tankar och erfarenheter. De är medvetna om sin rättighet att ställa krav på att få sina berättelser nedskrivna.

Intresset för Stella Novas **traditioner** har ökat. Barnens engagemang och entusiasm har gjort att traditioner utvecklas och förändras från år till år. Detta märks i de nytilkomna traditionerna som Nooroz i mars månad och Eid-il-Fitr för att fira slutet på Ramadan varje år.

Hälsa

Alla barn ska ha möjlighet att känna välbefinnande och få möjlighet till lärande. Det är viktigt att de erbjuds näringsrik kost, regelbundna fysisk aktivitet, god hygien och bra sömnvanor. På Stella Nova finns en ständigt pågående pedagogisk diskussion kring livsstil och hälsa. Alla barn erbjuds daglig utevistelse och förskolan har nära till skogen och naturen. Barnen tränar sin kropp på gården och i skogen. Ett mål har varit att öka barnens kroppsmedvetenhet, motorik, självkänsla, självförtroende, styrka, samarbetsförmåga, koncentrationsförmåga och förmågan att slappna av.

Uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplan

Likabehandlingsplanen ska vara vårt rättesnöre där vi beskriver ett förhållningssätt som ska genomsyra vår förskola och revideras årligen. Diskussion har ägt rum årsgruppsvis och på familjeträffar där familjerna har haft tillgång till diskussionsmaterial innan. Vid revideringen 2010 ska diskussionerna om bemötande, likabehandling och förhållningssätt fortsätta. De äldre barnen ska också inkluderas i arbetet.

Rutiner och underlag för kvalitetsarbetet

Alla årsgrupper genomför nulägesrapporter två gånger om året som innehåller följande områden:

Personalens förhållningssätt, samarbete och arbetsfördelning mellan vuxna

Normer och värden i det dagliga arbetet

Barns inflytande och delaktighet

Barn med speciella rättigheter

Lärande i gruppen: projektarbete, matematik, bokstäver, genomskinlighet, dokumentation och fotografering, bildarkivet

Lek - hur den används i det pedagogiska arbetet

Skapande verksamhet: tecknings- och målningsutveckling, verkstaden, estetiskt material, lera, dans, handdockor, återvunnet material, sång och musik.

Inomhusaktiviteter: lekrummet, bygga, fantasikläder, genomskinlighet, bygg och konstruktion, aktivitetshörnorna.

Jämställdhet mellan flickor och pojkar, vuxnas genusuppfattning

Det interkulturella arbetet

Familjernas delaktighet

Rutiner: hygien, måltider, morgonmöte, barnens delaktighet i städningen tillsammans med gruppen, barnens ansvarsuppgifter, besöka hos andra åldersgrupper, sovandet.

Utevistelse

Dessa sammanställningar följs upp av förskolechefen med varje arbetslag där arbetet ställs i relation till läroplanens mål och intentioner.

Pedagogisk dokumentation har varit ett hjälpmedel för att synliggöra och utvärdera arbetet. Alla årsgrupper reflekterar och utvärderar årsgruppens arbete tillsammans med förskolechefen. Alla barn har en personlig bok där den individuella dokumentationen samlas. Inför **samtal** med familjer skrivs en ingående berättelse som delges familjen. I enlighet med Stella Novas demokratiska syn har familjer, barn och personal möjlighet att samtala och reflektera kring materialet både före och efter samtalet.

Utvecklingsområden 2010:

Arbetet med att vårda miljön inom- och utomhus ska intensifieras. Det årliga projektet 'Barns relation till natur' kommer att medvetandegöra barnen och de vuxna om vikten av att värna om naturen och att skapa ett större miljömedvetande. I projektet ingår såväl odling, blomstudier, vikten av återvinning och estetik genom forskning och skapande. Det blir en viktig utbildningsmöjlighet för vuxna som också behöver förkovra sig i dessa frågor. Flera tillfällen till familjedelaktighet kommer att finnas under arbetets gång.

Arbetslagens ämnesstudier där viktiga delar av verksamheten granskas och diskuteras varje månad fortsätter. För närvarande är diskussionsämnen matematik och bokstäver, bygg och konstruktion, naturmaterial, genomskinlighet. Bättre planering och diskussion behövs kring projektarbeten som utgår från barnens intresse och engagemang. Fortsatt arbete med allas identitet.

Kontinuerlig diskussion med familjer och personal kring likabehandlingsplanen som revideras 2010. Det behöver göras till ett mera levande dokument i vardagen.

Samarbetsprojektet om interkulturalitet tillsammans med förskolorna i Reggio Emilia och Rosengård i Malmö fortsätter under 2010.

Arbeta mera med att vuxna tar större ansvar för och värnar mer om förskolans material och miljö samt att öka intresset för det estetiska.

Förskolerådet skall fortsätta sitt arbete med utvecklingen av gården och installation av solskydd. Övertagandet av underhållsfrågor från Fastighets AB Förvaltaren kommer att ställa högre krav på förskolans egna resurser och kunnandet.

Fortsatt analys av jämställdhetsfrågor genom observationer och dokumentationer.

Förbättrade nulägesrapporter som underlag till den årliga kvalitetsredovisningen.

Förskolans förhållningssätt och den gemensamma barnsynen behöver diskuteras ytterligare. Genom det utforskande arbetssättet ska matematik och teknik lyftas fram i vardagen, i teman och i projektarbeten i större utsträckning. Pedagogerna ska fortsätta att utveckla sitt arbetssätt och med hjälp av dokumentation tolka barnens intentioner samt visa läroprocesserna. Den röda tråden där lärandet kan avläsas från de yngsta till fem-sexåringar behöver förtydligas.

Förskolans nyetablerade hemsida på internet utökas. Förnyelse av barnens datorer i den pedagogiska verksamheten

Fortsätta externa kontakter utanför förskolan för att främja verksamheten och kompetensutveckling. Personalen behöver flera utbildningsmöjligheter i ämnen bygg och konstruktion, teknik samt matematik för barn.

Material som presenterar förskolans innehåll på fler språk behövs

Bakgrund och syfte

Den nya lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67) trädde i kraft 2004-04-01. Syftet med den nya lagen är att förtydliga alla skolformers ansvar att garantera alla barns trygghet i vår verksamhet. Detta ställer krav på förskolan att arbeta aktivt och utveckla det förebyggande arbetet med likabehandling. Likabehandlingsplanen skall utvärderas varje år.

Förskolans uppgift är att varje barn utvecklar sin förmåga att: ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation, samt vilja hjälpa andra upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen.

Läroplan för förskolan 1998, s. 11

1. Stella Novas policy

Förskolan bygger på att allas olikheter behövs och att all olikhet har samma värde. Vuxna ska sträva efter att alla barn oavsett kön, nationalitet eller religion skall känna tillit och förtroende. Barnens tankar och idéer ska tas till vara och synliggöras för att skapa den nödvändiga mångfalden i lärandet. Mångfald lägger en grund till förändringsarbetet genom att olika synpunkter och åsikter tillåts florerat. Det omfattar förskolans dagliga strävan att belysa allas inneboende olikheter. Att varje människa är unik och har rätt att bli respekterad för den hon är. Mångfald på Stella Nova innebär förståelse för allas personliga egenskaper och tankar, deras olika åsikter, erfarenheter, kunskaper och tro.

Detta handlingsprogram omfattar arbetet mot mobbning, diskriminering, sexuella trakasserier, rasism och främlingsfientlighet. Ansvaret för genomförandet ligger hos all personal och skall genomsyra hela verksamheten. Förskolechefen ansvarar för att driva det förebyggande likabehandlingsarbetet genom att se till att diskussioner kring förskolans värden och förhållningssätt i personalgruppen äger rum samt att de efterlevs i arbetet med barnen. Tillsammans med arbetslagen på förskolan utvärderas och revideras likabehandlingsplanen årligen.

Vad är kränkande behandling?

Kränkande behandling är när principen om alla människors lika värde kränks och är ett samlingsbegrepp för olika former av kränkningar. Lagen delar in kränkande behandling i 'trakasserier' och 'annan kränkande behandling'.

Trakasserier är en aktiv, medveten handling som kränker en person eller grupp i samband med:

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning

Kränkningar är uttryck för makt och förtryck som kan utföras av en eller flera personer samt riktas mot en eller flera. Det kan utföras av och drabba såväl barn som vuxna. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Kränkningar kan uttryckas fysiskt, verbalt, psykosocialt samt i text och bild. Stella Nova accepterar inga former av kränkande behandling.

Kränkning kan vara:

- Fysisk - att bli utsatta för slag, bett och knuffar
- Verbal - att bli kallad vid fula ord, öknamn, retad eller hotad
- Psykosocial - att bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning, grimaser, att alla går eller tystnar när en annan person kommer. Att inte få vara med och leka, blickar och miner, medvetet bortvald vid aktiviteter eller pratad om bakom ryggen
- Texter och bilder - teckningar, lappar och fotografier

Diskriminering - ett barn eller vuxen får inte särbehandlas eller missgynnas på grund av hudfärg, kön, funktionshinder, religion, annan trosuppfattning eller etnisk tillhörighet.

Annan kränkande behandling är enstaka händelser som kränker ett barns värdighet men som saknar diskrimineringsgrund. Både vuxna och barn kan göra sig skyldiga till detta. Familjer skall informeras.

Mobbning börjar oftast i förskolan men bagatelliseras av personalen med hänvisning till att barnen är "små" och att alla barn retar varandra. Vuxna ska agera på en gång och inte bortförklarar barns kränkande behandlingar med att de inte menar så illa.

Befogade tillsägelser: Förbudet att utsätta barn för kränkande behandling gäller naturligtvis inte tillrättavisningar som är befogade för att upprätthålla ordning och god miljö, även om barn kan uppleva tillrättavisningar som kränkande.

2. Kartläggning:

Kontinuerliga dagliga diskussioner pedagoger emellan där den egna organisationen granskas.

Goda relationer och en fungerande kommunikation mellan familjer och pedagoger för att främja att ingen ska känna sig diskriminerad, trakasserad eller utsatt för annan kränkande behandling.

Arbetet med identitet och förskolans värden - samarbete, empati, vänskap, tillit, hjälpsamhet.

Den dagliga dokumentationen av barnens samtal och samspel synliggör utanförskap vid ett tidigt stadium. Att vuxna uppmärksammar vad som sker och därmed snabbt kan agera.

Detaljerade berättelser om varje barn där barnen är delaktiga i och kan påverka innehållet - att lyssna på barnen och att de vuxna observerar barnens lek och beteende.

Regelbundna samtal med familjerna kring barnets berättelse.

Vid speciella möten med ämnesstudier diskuterar förskolans personal regelbundet kring diskrimineringsfrågor: genus, identitet, minoriteter.

Upptäcks kränkande behandling ska problemet omedelbart tas upp i gruppen samt att familjer och andra berörda informeras för att reda ut det inträffade.

3. Konkreta åtgärder

Likabehandlingsplanen syftar till att främja barns och familjers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Den ska också förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Stor vikt läggs vid det förebyggande arbetet kring förskolans värden. Ett gemensamt förhållningssätt, där vuxna markerar att alla former av kränkande behandling inte accepteras är grunden för det förebyggande arbetet. Alla vuxna i förskolan ska genast reagera på ovårdat och respektlöst språk.

- Förskolan arbetar aktivt för att barnen ska få ett rikt och varierande språk för att kunna uttrycka sina känslor och tankar, beskriva situationer samt sina vänner och familjer. Vuxna ska uppmärksamma attityder, språk, jargong och andra brister i sitt förhållningssätt.
- Positivt bemötande av barn och vuxna.
- Vuxna ska ha ett tydligt förhållningssätt och föra fortlöpande diskussioner kring kränkande beteenden samt vara goda förebilder och föregå med gott exempel
- En öppen hållning och samtal om kränkande behandling med barnen på deras villkor.

- Diskussioner och samtal om problem som uppstår med dem det berör.
- Viktiga värden som vänskap, hjälpsamhet och empati ska präglå skolans arbetssätt.
- Vidareutveckling av identitetsarbetet med förståelse och respekt för den egna och andras kulturer.
- Uppmuntran och beröm ska förekomma rikligt.
- Genuint vuxenintresse för barnens lek och det material som behövs för att vidareutveckla leken och stimulera fantasin.
- Lyhördhet inför barnens tankar, åsikter och berättelser. Vuxna pratar inte över barnens huvud.
- Dokumentation och observationer av barnens samspel. Reflekterande samtal i arbetslagen.
- Samtal.
- Gemensamma aktiviteter och samarbetsövningar

Information

Alla vuxna ska få information om lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling och om Stella Novas likabehandlingsplan. Den ska förankras hos familjerna och i hela verksamheten. Vikarier, nyanställd personal och studenter informeras av förskolechefen. Personalen skall vara väl förtrogen med vad som står i planen och den skall finnas lättillgänglig så att kontinuerliga diskussioner äger rum.

Delaktighet

- en välkomnande atmosfär som omfattar alla som kommer till förskolan
- varje familj möts utifrån sina egna förutsättningar och behov
- Stella Nova strävar efter interkulturalitet där allas olika mångfald och olikheter förenas i skolans värden och arbetssätt
- kontinuerligt identitetsarbete med barn och familjer
- interkulturella dagar som uppmärksammar familjernas etniska tillhörighet
- familjerna är välkomna att delta i alla förekommande planeringsmöten och träffar
- andra kulturers traditioner utgör en väsentlig del av skolans årliga firande

Miljön

- ska stimulera både flickor och pojkar till lek och lärande på samma villkor

Åtgärder

- alla arbetslag ska arbeta för att förverkliga barnens inflytande.
- arbetsmiljö, trivsel och förhållningssätt ska diskuteras med barnen.
- varje barn synliggörs i det dagliga arbetet
- aktivt arbete med förhållningssättet mot varandra
- likabehandlingsplanen delas ut till och diskuteras med alla familjer
- en introduktion och genomgång i likabehandling med nyanställda
- kopia på likabehandlingsplanen finns i varje årsgrupp och i varje vuxens arbetssättspärm

Förskolechefen bör även

- skapa förtroende och lita på, vara ärlig mot, stötta och uppmuntra personalen i sitt arbete
- upplysa personalen om vad lagen om likabehandling och vad den innebär
- ordna fortbildning i likabehandling

Personalen på förskolan

- ska föra en dialog med varandra
- respektera varandras yrken och utbildning
- våga reagera och agera när något inträffar
- bemöta barn och vuxna med respekt

Att utreda och åtgärda kränkande behandling

I förskolans dagliga arbete med barnen ska det uppmärksammas om någon utsätts för kränkande behandling. Vuxna skall vara goda förebilder och har till uppgift att se till att de barn som utför en kränkande behandlingen förstår sin felaktiga handling. Vuxnas kränkningar mot barn ska utredas och omedelbart åtgärdas. Personalen ska snabbt skapa sig en uppfattning av det som har inträffat samt samtalar med barnen. Vid behov ska förskolechefen utreda händelsen. Utredningen skall ske med hänsyn till den som är utsatt och de övriga inblandade.

Nedanför finns förslag på tillvägagångssätt när vänner kränker varandra:

- samtala med berörda barn om vad som har hänt:
 - Berätta vad det var som hände.
 - Hur kände du?
 - Hur tänkte du?
 - Hur tror du att din vän kände sig?
 - Hur ska du göra för att vännen ska bli glad?
- barnen ska inte bara säga förlåt utan också visar i handling att de har förstått. Vuxna ska se till att det barnet som utsatts för kränkningen får upprättelse
- vid upprepade tillfällen som är riktade mot samma barn skall berörda familjer informeras och åtgärder vidtas
- vid allvarliga fall skall förskolans insatser dokumenteras

När vuxna kränker barn:

- kränker personal eller föräldrar ett barn ska andra vuxna omedelbart agera.
- den vuxne ska tas åt sidan för att förklara sitt beteende.
- vid första tillfället skall arbetslaget och förskolechefen informeras och lämpliga åtgärder vidtas.
- dessa företeelser skall dokumenteras.

Uppföljning av åtgärder

Ansvarig personal ser till att det finns en återkoppling till arbetslaget kring de insatser och åtgärder som har gjorts. Uppföljningssamtal ska ske med familjerna. Vid det tillfället ska det diskuteras om de vidtagna åtgärderna är tillräckliga.

4. Utvärdering - ansvarsfördelning

Det är förskolechefens ansvar enligt lag att:

- Se till att all personal, barn och familjer känner till att diskriminering och annan kränkande särbehandling inte är tillåten på förskolan.
- Se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och familjers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt annan kränkande behandling.
- Årligen upprätta, utvärdera och revidera likabehandlingsplanen i samarbete med personal, familjer och barn.
- Får förskolan kännedom om att diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas.

Tillvägagångssätt om en situation uppstår

1. arbetslaget diskuterar vad som har hänt och vad som ligger bakom
2. förskolechefen informeras
3. familjer kontaktas och möte bestäms där gemensamma åtgärder beslutas
4. allt som sker dokumenteras
5. uppföljning och utvärdering fortsätter så länge som situationen kräver

Råd till familjerna

Misstänker du att ditt eller ett annat barn utsätts för kränkande behandling på grund av kön, etniska tillhörighet, religion, sexuell läggning eller funktionshinder, ska frågan tas upp med förskolans personal. Detta gäller inte befogade tillrättavisningar från ansvariga inom förskolan, vilka har uppdraget att upprätthålla en god miljö för barnen.

Det kan vara svårt att ta till sig att ens eget barn kränker andra barn men även i detta fall är det viktigt att prata med ansvariga vuxna. Alla ska gemensamt ta ansvar och arbeta för barnens bästa. Vuxna har alltid skyldighet att ingripa när ett kränkande beteende upptäcks - om inte, kan det tolkas som om beteendet accepteras. Vid misstanke om att ett barn far illa har all personal inom förskolan anmälningsplikt till familje- och individomsorgen.

5. Revidering

Likabehandlingsplan är ett målinriktat arbete baserat på kontinuerlig utvärdering och analyser för att främja barnens rättigheter. En årlig utvärdering av planen görs av arbetslagen tillsammans med familjerepresentanter där allas synpunkter tas med. Vid sammanställningen analyseras eventuella trakasserier och kränkningar som har dokumenterats under året. Ledningens analyser ligger sedan till grund för eventuella åtgärder i kommande års upplagor av likabehandlingsplanen.

Utredning om kränkande behandling

Datum:

Utredare:

Barnets namn:

Vem har uppmärksammat problemet:

Person som har utfört kränkningen:

Händelseförlopp:

Deltagare vid samtalet:

Datum för uppföljningssamtal:

Ärendet avslutas, datum:

Har kränkningen upphört:

Datum för uppföljning och utvärdering:

Underskrifter:

Åtgärdsprogram vid kränkande behandling

Datum: Namn:

Ansvarig :

Närvarande:

Nuläge:

Åtgärder:

Ansvarig:

Datum för uppföljning och utvärdering:

Underskrifter:

Uppföljning av åtgärdsprogram vid kränkande behandling

Datum: Namn:

Ansvarig:

Närvarande:

Hur det har gått::

Åtgärder:

Ansvarig:

Datum för uppföljning och utvärdering:

Ärendet avslutat, datum:

Underskrifter:

